

На основу члана 14. став 1. тачка 9, а у вези с чланом 45. тачка 1, Закона о Народној банци Србије ("Службени гласник РС", бр. 72/2003, 55/2004 и 44/2010), Извршни одбор Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У

О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ОБАВЉАЊА СПОТ КУПОВИНЕ И СПОТ ПРОДАЈЕ ДЕВИЗА ИЗМЕЂУ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ И БАНАКА

Опште одредбе

1. Народна банка Србије може, под условима и на начин утврђеним овом одлуком, непосредно с банкама обављати спот трансакције девиза на Међубанкарском девизном тржишту.

2. Под спот трансакцијом, у смислу ове одлуке, подразумева се куповина и продаја девиза – евра за динаре с датумом извршења два радна дана од дана закључења купопродајног уговора, односно дана трговања.

3. Народна банка Србије обавља спот трансакције с банком која испуњава услове утврђене одлуком којом се уређују услови и начин рада девизног тржишта и овом одлуком, као и прописима за спровођење тих одлука.

4. Ради обављања спот трансакција, Народна банка Србије закључује с банком оквирни уговор о спот куповини/продаји девиза, којим се нарочито утврђују односи Народне банке Србије и банке у вези са закључивањем појединачних спот трансакција и извршавањем обавеза уговорних страна.

5. Народна банка Србије може обављати спот куповину/продају девиза у смислу ове одлуке:

1) на аукцијама – на којима банке достављају понуде за куповину/продају девиза по утврђеним правилима и у утврђеном року;

2) билатерално – на основу појединачне понуде банке за куповину/продају девиза, као и на основу понуде Народне банке Србије.

Аукцијска спот купопродаја девиза

6. Народна банка Србије обавља аукцијску спот куповину/продају девиза с банкама, укључујући и достављање обавештења о организовању аукције, примање понуда банака за куповину/продају девиза, њихову обраду, као и прихватање тих понуда, по правилу преко веб платформе „Монетарне операције Народне банке Србије“ – апликација за трговину девизама.

Приступ апликацији из става 1. ове тачке и њено коришћење ближе ће се уредити корисничким упутством за рад те апликације.

Достављање обавештења о организовању аукције, достављање понуда банака за куповину/продају девиза, као и прихватање тих понуда, може се обавити и преко електронских сервиса, електронске поште или телефакса.

7. Народна банка Србије може обављати аукцијску спот куповину/продају девиза – евра за динаре:

- 1) по фиксном методу – по курсу који је Народна банка Србије унапред утврдила и саопштила банкама;
- 2) по варијабилном методу – по курсу који Народна банка Србије није унапред утврдила и саопштила банкама.

Аукција по варијабилном методу може бити:

- 1) аукција по вишеструком курсу динара према еврџ, кад Народна банка Србије купује/продаје девизе по курсу који је понудила банка чија је понуда прихваћена на аукцији;
- 2) аукција по јединственом курсу динара према еврџ, кад Народна банка Србије купује/продаје девизе по истом курсу од сваке банке чија је понуда прихваћена на аукцији.

8. Гувернер или лице које он овласти доноси одлуку о организовању аукције на којој ће се обавити спот куповина/продаја девиза, која садржи следеће основне податке:

- 1) датум одржавања аукције,
- 2) врсту спот трансакције,
- 3) метод аукције,
- 4) висину курса – ако се организује аукција по фиксном методу,
- 5) датум спот валуте, односно датум извршења трансакције,
- 6) број понуда које банка може доставити ако се организује аукција по варијабилном методу,

- 7) најмањи износ на који понуда банке може да гласи,
- 8) рок за достављање понуда банака.

Поред података из става 1. ове тачке, одлука о организовању аукције може да садржи и податке о највишем износу средстава – девиза које Народна банка Србије спот купује/продаје, о најнижем или највишем курсу који понуда банке може да садржи да би била примљена у обраду, о највећем износу на који понуда може да гласи, као и друге податке значајне за обављање аукције, односно спот трансакције.

9. Ако се аукције за поједине врсте спот трансакција одржавају више пута у току дана или се одржавају учестало у одређеном периоду – одлука о организовању аукције може се односити на више аукција.

10. У складу са одлуком о организовању аукције, Народна банка Србије доставља банкама обавештење о одржавању аукције, најкасније на дан одржавања аукције, које садржи основне податке из те одлуке.

11. Банке достављају Народној банци Србије понуду за спот куповину/продају девиза (понуда) у времену утврђеном у одлуци о организовању аукције.

12. Ако се организује аукција по фиксном методу, банка може Народној банци Србије доставити само једну понуду у којој је наведен износ девиза који се купује/продаје по курсу који је Народна банка Србије унапред утврдила и објавила.

Гувернер или лице које он овласти, на основу примљених понуда банака на дан одржавања аукције, одлучује о укупном износу средстава који Народна банка Србије купује/продаје на аукцији.

Ако је укупан износ девиза наведен у понудама банака већи од укупног износа девиза који Народна банка Србије продаје/купује – девизе се пропорционално распоређују по појединачној банци, сразмерно учешћу понуде појединачне банке у укупном износу девиза наведеном у понудама банака.

13. Ако се организује аукција по варијабилном методу, банка може Народној банци Србије доставити једну или више понуда у складу са одлуком о организовању аукције, у којој су наведени износи девиза које банка купује/продаје, с курсевима.

14. Редослед појединачних понуда банака на аукцији по варијабилном методу утврђује се према висини курсева наведених у тим понудама, и то почев од највиших до најнижих – ако Народна банка Србије продаје девизе, а од најнижих до највиших – ако Народна банка Србије купује девизе.

Након утврђивања редоследа из става 1. ове тачке, гувернер или лице које он овласти одлучује о најнижем, односно највишем курсу динара према еврџу који понуда банке може да садржи да би била прихваћена (гранични курс), као и о укупном износу средстава који Народна банка Србије продаје/купује.

Ако се организује аукција по вишеструком курсу, Народна банка Србије купује/продаје девизе по курсевима које су понудиле банке чије је понуде прихватила.

Ако се организује аукција по јединственом курсу, Народна банка Србије од свих банака чије је понуде прихватила купује/продаје девизе по истом курсу, и то по граничном курсу.

Укупан износ девиза распоређује се према редоследу из става 1. ове тачке. Ако је укупан износ девиза наведен у понудама банака по граничном курсу већи од износа преосталих девиза које Народна банка Србија спот продаје/купује – распоређивање се врши сразмерно учешћу тих понуда у укупном износу девиза наведеном у понудама банака по граничном курсу.

15. Народна банка Србије доставља банци чију је понуду потпуно или делимично прихватила – посебан спот уговор, а банци чију понуду није прихватила доставља обавештење о неприхватању понуде.

16. Народна банка Србије може, након одржане аукције, на својој Интернет презентацији дати саопштење о одржаној аукцији, по правилу на дан одржавања аукције.

Билатерална спот купопродаја девиза

17. Народна банка Србије може обављати билатералну спот куповину/продају девиза с банкама тако што ће:

- 1) позвати банке да јој доставе своје понуде за спот куповину/продају девиза;
- 2) дати своју понуду на основу појединачног захтева банке за спот куповину/продају девиза;
- 3) прихватити понуду банке за спот куповину/продају девиза.

Достављање понуда из става 1. ове тачке, прихватање тих понуда и размена потребних података и обавештења између Народне банке Србије и банака по правилу се обавља преко електронских

сервиса за трговину девизама, а може се обављати и преко електронске поште, телефакса или у писменој форми.

Гувернер или лице које он овласти одлучује о обављању билатералне спот куповине/продаје девиза у смислу ове тачке.

Закључење посебног уговора

18. Народна банка Србије и банка о свакој појединачној спот трансакцији обављеној на аукцији или билатерално – закључују посебан уговор.

Народна банка Србије и банка обавезне су да међусобно потврде елементе посебног уговора из ове тачке разменом SWIFT порука MT300.

Извршење обавеза

19. Народна банка Србије извршиће своје обавезе према банци по основу спот куповине/продаје девиза после извршења обавеза банке према Народној банци Србије.

20. Ако банка на датум извршења трансакције не изврши своју обавезу према Народној банци Србије, односно не уплати укупан износ уговорене обавезе – посебан уговор о куповини/продаји девиза се раскида.

Ако је банка уплатила Народној банци Србије износ мањи од износа уговореног на датум извршења трансакције – посебан уговор о куповини/продаји девиза се раскида, а Народна банка Србије ће вратити банци износ који је она уплатила на њен рачун.

21. Ако банка не изврши обавезу по основу посебног уговора о спот куповини/продаји девиза – Народна банка Србије може тој банци ограничити обављање послова куповине/продаје девиза с Народном банком Србије, у складу са одлуком којом се уређују услови и начин рада девизног тржишта.

22. За спровођење ове одлуке Народна банка Србије доноси упутство.

Прелазна и завршна одредба

23. Обавезе по појединачно обављеним спот трансакцијама између Народне банке Србије и банке које нису доспеле до дана ступања на

снагу ове одлуке – извршиће се у складу са одредбама закљученог оквирног и посебног спот уговора.

24. Ова одлука објављује се у "Службеном гласнику РС" и ступа на снагу 1. марта 2011. године.

ИО НБС бр. 14
16. фебруара 2011. године
Београд

Председавајући
Извршног одбора Народне банке Србије
Г у в е р н е р
Народне банке Србије

др Дејан Шошкић, с.р.